

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorvm Evangelicorvm D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

14. Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego præcipio vobis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

tibus verbis, *Sicut ego Patris mei praecepta seruavi*, eadem quoque glossa sit admittenda. Si admittenda, ergo Christus Patris sui praecepta verè non seruauit, sed studium suum tantùm impendit vt ea seruaret. Si non admittenda, sed vt apertè blasphema penitus reprobanda est, quomodo ad sui exempli imitationem Discipulos suos Christus prouocat? Quæ similitudo, quæ inductio illa est, *Seruare vos sicut ego seruavi*, ego quidem verè, vos autem non verè? ego actu ipso, vos non nisi desiderio & studio, eoque inani? An quia similitudo ista per omnia æqualis non est, propterea nulla penitus est, aut propterea falsa est? Dixit paulò antè Christus: *Mandatum nouum do vobis, vt diligatis inuicem, sicut ego dilexi vos*. An quia dilectio nostra infra Christi dilectionem plurimum subsidit, propterea nostra nulla dilectio erit, sed studium quoddam & desiderium diligendi inane atque inefficax, veròque proximi odio admixtum, sicuti omnia regenerantium bona opera peccato admixta, *magisq; probrum quàm laudem perpetuò mereri, & peccatis magis quàm virtutibus accensenda*, alibi Caluinus affirmat? Sanè aut ita erit, aut hoc quoque in loco non seruandi studium à Caluino confictum, sed ipsa mandatorum Christi vera & actualis obseruatio, qualem Christus circa Patris sui mandata exercuit, in his Christi verbis necessariò intelligenda est. Ita vndique Caluini impietas, impostura, pertinacia retunditur. Prolixius paulò huic loco incubui, quia ad impiam hodie hæreticorum de sola fide & imputatiua iustitia sententiam penitus profligandam, bonorùmque operum certam necessitatem & fructum amplissimum solidè stabiendum, illustris ac pernecessarius hic locus est.

*Institut.
lib. 3. c. 17.
num. 3.*

14. *Vos amici mei estis, si feceritis quæ ego precipio vobis.*

Est hic alius & perspicuus locus, quo mandatorum Dei obseruatio medium esse quoddam ad Dei in nos amicitiam ac dilectionem conseruandam docetur. *Si feceritis quæ precipio* (ait Christus) *estis amici mei*. Mandata mea facere, maximè hoc mandatum meum *vt diligatis inuicem sicut dilexi vos*, (de eo enim in præcedentibus verbis loquutus fuerat) res est mihi tam grata, tam accepta, tanti apud me pretij ac momenti, vt hoc nomine inter amicos meos vos recenseam, & hac maxima dignitate vos afficiam.

Mandatorum obedientia medium ad salutem necessarium.

Sic Abraham offerens filium suum super altare, quod Deus ei præceperat, *amicus Dei appellatus est*, ut deducit D. Iacobus, & per multas tribulationes probatus, *Dei amicus effectus est*, dixit Sancta Iudith. Sic quia Moyses fecit ea quæ præcepit ei Deus, per multas quoque tribulationes probatus, *loquutus est ei Deus facie ad faciem, sicut solet homo loqui ad amicum suum*. Nec secus in Euangelio, *Dico vobis amicis meis, ne timeamini ab his qui occidunt corpus, &c.* Tanta enim & tam firma voluntate Dei præcepta facere, ut ne illa violentat, quoduis etiam capitis discrimen adire non vereantur, proprium est amicis Christi. Docet igitur & hæc sententia, mandatorum Dei observationem tantam vim habere, ut amicum Dei constituat, & eximiam ac stabilem Dei dilectionem conciliet. Amicum quippe esse, nec vulgarem nec leuem, sed præcellentem & constantem benevolentiam designat.

Sed hanc tantam obedientiæ nostræ & bonorum operum commendationem æquis oculis legere Calvinus non potuit. Quare sui veneni aliquid aspergendum censuit. Non intelligit (inquit) tantum nos honoris proprio aliquo merito consequi. At qui hæc ipsa Christi verba clarissimè sonant; nisi vel levare Dei præcepta opus proprium eius non sit qui ea servat, vel propter huiusmodi observationem in Dei amicitiam recipi, talis honoris meritum & præmium non designat: quorum neutrum nisi impudentissimè negari potest. Sed age. Si hoc non intelligit Christus, quid tandem intelligit? Tantum admonet (ait Calvinus) qua lege nos in gratiam recipiat, & esse inter amicos suos dignetur, quemadmodum nuper dixit: *Si præcepta mea servaueritis, manebitis in dilectione mea*. At qui tam illa verba quæ nuper dixerat, nōsque latè tractauimus, quàm hæc præsentia, non id tantum docent, qua lege nos in amicos suos Deus censet; id est, non tantum seruandi præcepta necessitatem docent (quod vnum & solum contra Calvinum sufficit, qui necessitatem seruandi præcepta perpetuò negat, hoc tamen loco profiteri id velle videtur) sed hoc præcepta docent, mandatorum observationem medium esse vtile & efficax ad Dei in nos dilectionem continuandam, ut firmam nobiscum ac stabilem amicitiam Deus teneat.

Obiectio. Dixerit aliquis: Si observationis mandatorum saltem ob-
gem & necessitatem Calvinus hoc loco agnoscit, non est
Solutio. exagitanda sententia; quando in eum sensum verba Christi
verè & commodè exponi possint. Est quidem ita, ut solam
necessitatem faciendi præcepta his Christi verbis significat
proba

probabiliter dici possit. Sed neque tota hæc Christi sententia est, ut iam explicuimus; nec Calvinus hoc ipsum quod dicere videtur, verè dicit. Non, inquam, verè agnoscit hac lege nos inter amicos Dei censeret si præcepta eius seruamus, tum quia ad superiora illa verba, *Si præcepta mea seruaueritis, manebitis in dilectione mea*, lectorem remittit, ubi quibus technis & imposturis vsus sit, & quomodo omnem hæc necessitatem seruandi mandata sustulerit, explicatum dedimus; tum quia in sequentibus ita prosequitur. *Apparuit enim gratia Seruatoris Dei, erudiens nos, ut abnegata impietate & mundanis desiderijs, castè, & iustè, & piè viuamus in hoc seculo. Profani autem homines, qui impio Euangelij contemptu aduersus Christum lasciuunt, eius amicitia renunciant.* Hic verba Apostoli opportunè sanè & appositè protulit; ut legem illam amicitia diuinæ probaret, seruare mandata Dei, castè, iustè, ac piè viuere. Sed clausula subsequens mentem Caluini sectatoribus eius talem aperuit, quæ omnem hanc sobriè, iustè, ac piè viuendi necessitatem iustulit. Ait enim *amicitia Dei renunciare, qui impio Euangelij contemptu aduersus Christum lasciuunt*; id est, qui facere mādāta impiè contemnunt, qui ad illud profundum venerunt, de quo Sapiens dixit, *Impius, quum in profundum venerit, contemnit.* Calvinus enim (ut in præcedenti sententia alijsque multis in locis tam ille docet quàm nos annotauimus) studium quidem & desiderium seruandi mandata agnoscit, & hoc homini regenerato sufficere vult (quia ipsa præcepta iuxta Dei voluntatem verè de facto, ut ille cenferet, impleri non possunt) ut aliquo semper studio obedientiæ ac reuerentia mandatorum Dei teneatur, nec legem contemnat, aut eius doctrinam repudiet. Propterea dixit: *Qui impio contemptu lasciuunt.* Non dixit, quod dicere debuit, *Qui mandata Dei transgrediuntur*, qui præcepta non seruant, quo dicendi modo Christus vsus est. Multi quippe absque contemptu Euangelij non obediunt Euangelio, qui videlicet, *concupiscentijs suis allesti & attracti, legem violant*, qui *remissas manus, & soluta genua habentes*, per negligentiam & oscitantiam, legem non seruant, qui denique per huius mundi cupiditates *verbum Euangelij suffocant.* Impius Euangelij contemptus profundum malorum est, quod multa alia mala, scelera, flagitia præcedunt, propter quæ amicitia Dei renunciatur, dicente Scriptura: *Qui vult amicus esse huius seculi, inimicus Dei constituitur.* Sed iuxta Calvinum præcepta Dei seruat, & amicus Dei est, qui studium bene agendi

Obedientia
necessitatē
visus doce
re Calui-
nus, nō do-
cet.

Prover. 17.

Lex abs-
que cōtē-
ptu viola-
tur.
Iac. 1.
Hab. 12.
Luc. 8.

Iac. 4.

habet, & hoc solo Euangelij contemptu caret. Hæc eius hoc loco corruptela est, sic sententiam Christi saluberrimam & maxima consolatione plenam contaminavit.

16. *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos.*

*Voluntatis
humana
cum Dei
gratia coo-
peratio.*

Taxat hoc loco Catholicam doctrinam Calvinus de voluntatis humanæ ad suam salutem libera cooperatione, quasi illa cum gratuita Dei electione stare non posset. *Vulgo* (inquit) *mutuum quendam concursum fungunt diuina gratia & humana voluntatis. Sed ista antihebesis, Ego vos elegi, non sum à vobis electus, in solidum vni Christo vendicat, quod inter ipsum & hominem partiri solent, ac si dictum esset, non sponte moueri hominem ad quærendum Christum, donec quæsitus fuerit.* Hoc vltimum quod Calvinus ponit, totam eius præcedentem cauillationem subuertit. Verissimum enim est, hominem non moueri ad quærendum Christum nec sponte, nec aliter, donec quæsitus à Christo fuerit, id est, donec Christi gratia eum præuenierit in benedictionibus. Et de hac præueniente gratia Christus dixit, *Nō vos me elegistis, sed ego elegi vos*, siue de vocatione ad Apostolatam (de qua proprie Christum loqui Calvinus ipse agnoscit) siue de communi piorum electione, qua in filios Dei adoptantur, hæc verba intelligas. Atqui in præuenienti gratia, quatenus præueniens est, humanæ voluntatis concursus non ponunt Catholici, eam in solidum soli Christo tribuunt: eam inter Christum & hominem non partiuntur. Quando autem hanc præuenientem & præoperantem gratiam homo accipit, vt quem Deus vocat, ille iustificetur, tunc sanè humana voluntas cum diuina gratia concurrat, & iustificatio ipsa, omnisque actus bonus credendi, sperandi, diligendi ab vtroque perficitur, à diuina gratia & voluntate humana. Totum hoc quod diximus, D. Augustinus gratuitæ electionis Dei assertor maximus, hæc ipsa Christi verba pertractans, luculenter docet. *Ipsi proculdubio Apostoli elegerunt Christum quando crediderunt in eum. Vnde non ob aliud dicit, Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, quia non elegerunt eum vt eligeret eos, sed vt eligerent eum, ipse elegit eos: quia misericordia eius præuenit eos secundum gratiam, non secundum debitum.* Vtrumque docet Augustinus, tum ex præuenienti gratia Christum eos elegisse, vt solus Christus elegit, tum Apostolos postea Christum elegisse credendo in Christum. In quo actu credendi non solus Chi

*De præ-
dest. sanct.
cap. 17.*